

**ISUMAQATIGIISUMMUT TAPILIUSSAQ
UANNGA
NORSKIT KALAALLILLU ATTAVEQAQATIGIINNERMUT ATAATSIMIITITALIANNI
ATAATSIMIINNEQ**

**Københavnnimi Norgep aallartitaqarfiani
ull. 27. november 2024**

Illuatungeriilluni aalisarnikkut attaveqaqatigiittarnerit pillugit Norgep aamma Kalaallit Nunaata/Danmarkip isumaqatigiissutaat 9. juni 1992-imeersoq tunngavigalugu 2025-mut illuatungeriilluni aalisarnissamut pisassiissutit makku isumaqatigiissutigineqarput:

1 NORGEP ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAFFIGISAANI KALAALLIT NUNAATA AALISARNERA 62°N-IP AVANNAANI

- a) 3700 tons norskit issittumi saarullianik¹
- b) 675 tons norskit issittumi kulleriinik¹
- c) 575 tons norskit issittumi saarulliusaavinik¹
- d) 425 tons aalisakkat saniatigut pisat allat (suluppaakkat qalerallillu)

¹ Taakku pisassiissutit Svalbardip imartaani aalisarfigeqqusaanngitsumi aalisarneqarsinnaapputaaq. Ammassat pillugit nunat pingasuullutik peqatigiinnermik isumaqatigiissut atuutsillugu tamanna atuutissaartaaq.

Qalerallit saniatigut pisat

Aalisagaqatigiinnik allanik aalisarnermi pisani ataasiakkaani tamani qalerallinnik saniatigut pisaqarneq 12 % tikillugu aamma aalisarnerup naammaasinerani 7 % tikillugu usinissai pisallu tulaannissaat akuerisaavoq.

2 KALAALLIT NUNAATA ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAFFIGISAANI NORGEP AALISARNERA

2.1 Kalaallit Nunaata kitaani:

- a) 700 tons qaleralik Qalerallinniarneq 64°30'N-ip kujataani pissaaq.

2.2 Tunumi:

- a) 320 tons qalerallit
- b) 30 tons nataarnat
- c) 500 tons suluppaakkat natersiortut
- d) 540 tons tinguttuut
- e) 150 tons tupissutit
- f) 325 tons saniatigut pisat Kalaallit Nunaanni maleruagassat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit.

2.3 Tunumi Kitaanilu:

- a) 1350 tons saarullit sumiiffinni ICES 14-imi (1100 tons aqutsiveqarfimmi Kitaata kujataani aamma Tunup kujataani kiisalu 250 tons aqutsiveqarfimmi Dohrn Bankemi)²

² Taakkunannga sumiiffinni tamani saarullit 100 tonsit saniatigut pisat qaqinneqarsinnaapput. Saarullinniarnermut tunngasut ilanngussaq 3-miittut takukkit

3 KALAALLIT NUNAATA SAARULLINNIARNERANI MISAQQARNARNIARNERANILU RUSLANDIP ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAATA AAMMA NORGEPI ANINGAASARSIORNIKKUT IMMIKKUT OQARTUSSAAFFIGISAATA AKORNANNI NUUSSISINNAANEQ

- 3.1 Saarullinnik misaqqarnanillu pisassiissutit Ruslandimit Kalaallit Nunaannut tunniunneqartut, Ruslandimi oqartussat akuersinerisigut, Norgep aningaasarsiornikkut immikkut oqartussaaffigisaannut 62°N-ip avannaanut aamma/imaluunniit Svalbardip imartaanut aalisarfigeqqusaanngitsumut nuunneqarsinnaapput. Ammassat pillugit nunat pingasuullutik peqatigiinnermik isumaqatigiissut atuutsillugu tamanna atuutissaartaaq.
- 3.2 Nuussisoqarniartillugu Kalaallit Nunaanni oqartussat Norgemi oqartussanut allakkatigut qinnuteqaammik, taassumalu assilinera Ruslandimi oqartussanut akuerisasaattut nassiunneqassaaq NØZ-imi pisassiissutit tamarmiusut ilaaluunniit aalisarneqarsinnaasut. Qinnuteqaat tamanna akuerineqarpat Norgemilu oqartussat Norgemi Ruslandimilu pisassiissutitut periarfissat nuunneqarsinnaasut pillugit ilisimatitsissuteqarpata, sumiiffinni pineqartuni aalisarneq aallartissinnaanngussaaq.

- 3.3** Pisassiissutit nuunneqarsimasut tamakkerlugit ilaaluunniit utertinneqarsinnaapput. Utertitsiniarneq nuussiniarnermi periaatsit assigalugit ingerlanneqassaaq. Norgemi oqartussat qinnuteqaatit ataavartumik akissuteqarfigisassavaat, aamma sumiiffinni pineqartuni pisassiissutit nuunneqarsinnaasut qaqugukkulluunniit atuuttut pillugit Kalaallit Nunaanni Ruslandimilu oqartussat ilisimatittassavai.
- 3.4** Norgemi oqartussat Kalaallit Nunaata pisisai Norgemut nalunaarutigineqartut Ruslandimut ataavartumik nalunaarutigisassavaat. Taamatuttaaq Kalaallit Nunaannut pisassiissutit nungullugit aalisarneqarsimasutut naatsorsorneqarpata.
- 3.5** Kalaallit angallataasa Ruslandip aningaasarsiornikkut oqartussaaffigisaani aalisalernerat aalisarunnaarnerilu pillugit kiisalu sapaatit akunnikkaartumik nalunaarutit Ruslandimi oqartussanut nassiuttassavaat.
- 3.6** Peqatigiit nuussisinnanermut siuliani taaneqartumut atatillugu ajornartorsiuteqartoqartillugu oqaloqatigiinnikkut naapeqatigiittassapput.

4 ILISIMATUSARNIKKUT SULEQATIGIINNEQ

- 4.1** Norgem aamma Kalaallit Nunaata ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerat tunngavissatut isumaqatigiisummi aalajangersakkat malillugit ingerlanneqassaaq, pingaartumik qalerallit, saarullit, suluppaakkat avaleraasartuullu pineqartillugit.
- 4.2** Suliniutit arlallit aallartipput 2025-milu ingerlaannassallutik. Taakkulu tassaapput:
- Qaleralik Kalaallit Nunaanni Norgemilu 2019-imili ilisimatusarfigineqarnerulerpoq. Aalisagaqatigiit katitigaanerat, nuttartarnerat, ukiortussusiat alliartortarnerallu pillugit nunat taakku marluusut 2019-2020 kiisalu suleqatigiissutigineqassapput aalisagaqatigiit nalilersorneqarnerannut katersisarneq, misissueqqissaarneq, sunnuteqaqatigiittarneq atortussanngortitsinerlu pillugit suliniuteqarlutik aallartipput. Suliniuteqarnermi uumasut uumassuseqarnikkut pissusaat pillugit pitsaannerusumik paasinninnerunissamik ilapittuuteqartoqassaaq, maannakkullu aqutsiveqarfinni tamani uumasut nalilernerqarnerinut qaleralinnillu siunnersuinerlut pitsaassuseq pitsanngoriaateqassaaq. Suliniutinut Nunat Avannarliit Ministeriisa Siunnersuisoqatigiivinit aningaasalersorneqartunut ilaatinneqassapput Havforskningssinstituttet, Møreforsking aamma Pinngortitaleriffik kiisalu aalisarnermik inuussutissarsiutillit, tassaasut Royal Greenland aamma Polar Seafood Kalaallit Nunaat. Suliniut NOURSUSTAIN namminermini naammassineqareerpoq, kisiannili nassataralugu qalerallit pillugit ilisimasaqarnerulernissaq anguniarlugu suliniutit allat ingerlaannarnissaat.
 - Isumasioqatigiittoqassaaq (Feb 2025) "Shallow waters around Svalbard as nursery areas for fish stocks and a possible index of environmental changes" ukkatarinerullugu – ilaatigut IMR, Norge aamma GINR, Kalaallit Nunaat peqataallutik. Pilersaarut ukuninga aningaasalersorneqarpoq: *Research Council*

of Norway for "Coordination and networking activities in Svalbard (Svalbard Strategic Grant)".

- UArctic networking workshops aalisarnermi atortut pitsanngorsarneqarneri, matumanilu saattuarniarnermi pullatini qimaaffissat. Tromsømi, Norgemi Universiteti, DFO, Canada, DTU-Aqua, Danmark aamma GINR, Kalaallit Nunaat.
- Kalaallit Nunaata Norgellu ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerat imaani miluumasunut imaanilu timmissanut tunngassuteqarpoq ilaatigut aamma Seatrack: Timmissat imarmiut nuttarnerat; NAMMCO-Mintag: arferit qaammataasamik malinnaavigineri. NAMMCO-NASS: Arfernik nakkutilliineq; aarluit sannaat, Oslo University aamma Pinngortitaleriffik aamma Tunumi Nannunik Nakkutilliineq, Norsk Polar Institut kiisalu Pinngortitaleriffik.
- Tunup nunavittaata toqqavianut atatillugu toqqavimmi suluppaagaqatigiinnik peqarnera kalaallit norskillu ataatsimoortumik misissuineramik suleqatigiinnerisigut uppersarsineqarpoq. Suliniutip ingerlaannarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Ilanngullugulu *S. mentella* aamma *S. norvegicus* sananeqaataat pillugit misissuutissani paarlaateqatigiittoqarsimavoq.
- Kalallit Nunaata Norge, Island, Færøerne aamma EU-p avaleraasartuut pillugit nalinginnaasumik suleqatigiinnerat, pingaartumik aalisagaqatigiinnik nalilersuinermit tunngatillugu.
- Ilisimasassarsiorluni angalanernit misiligutininik katersineq; ilisimatusarnermik suliniutinut suluppaagaqatigiinnillu naliliinissamut ilisimatusarnernit suliniutinut atatillugu apeqquutiliisarnernut Kalaallit Nunaat Norgelu ikiorsiinarlutik eqaatsumik ingerlatsipput. Taamatut suleqatigiinneq 2025-mi nangissaaq.

4.3 2025-mut ukiunullu tullinnguuttunut ilisimatusarnissamut suliniutit pisariaqartinneqartut tassaapput:

- Issittup imartaani sikup annertunerujartuinnartumik aakkiartornerani sumiiffiit Issittumiittut assigiinngitsut atorluarneqarnissaat eqqumaffigineqarnerulerpoq, sumiiffinnilu tamakkunani aalisarnernit paasisat ilisimasassarsiorluni angalanernit paasisat ilanngullugit siunissami issittup imartaani aalisakkat siaruaassimanerat misissoqqissaarneqartariaqarluni.
- NORFORSK-imut suliniummut qinnuteqartoqarpoq *"Climate Change Adaptation Strategies for Arctic Fisheries"* Nordic-North America-mi suleqatigiinnut taaguuteqartinneqartumi *"Sustainable Development of the Arctic"* – Norge, Kalaallit Nunaat, Island, Danmark aamma Canadap suleqatigiiffianni.

5 AALAJANGERSAKKAT ALLAT

- 5.1** Kalaallit Nunaat Barentsip imartaani aalisakkanut pisassiissutinullu nunanit sinerialinnit tunniunneqarsimasunut aalisarnerminik killilersuiniarluni imminut pisussaaffilerpoq, aalisarnerup Norgep Ruslandillu inatsisitigut oqartussaaffianiittuunerat avataaniittuuneralluunniit apeqqutaatinnagu.
- 5.2** Svalbardip eqqaani raajarniarneq eqqarsaatigalugu norskit aallartitaasa innersuussutigaa Svalbardip eqqaani raajarniarneq pillugu peqqussutit 19. juli 1996-imi atuutilersinneqartut atortuutinneqassasut. Kalaallit Nunaata aallartitaasa tassunga atatillugu killilersuineq taanna pillugu isummatik Tusagassiuutitut Nalunaarummi takuneqarsinnaasoq norskit oqartussaasuinut 11. september 1997-imi tunniunneqartoq oqaatigaat
- 5.3** Akuersissummut qinnuteqarneq ullut suliffiusut tallimat (5) ingerlaneranni suliarineqartassaaq.
- 5.4** Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni nakkutilliinermi suleqatigiinneq isumaqatigiissut 4. marts 2005-imeersoq aqutigalugu ingerlatiinnarneqassaaq.
- 5.5** Kalaallit Nunaata imartaani aalisartilluni aalisagaqatigiinnik angallatip akuersissutaanik allaanerusunik saniatigut pisisuukkanut Nalunaarut tunngavigalugu saniatigut pisassanit allaanerutillugit saniatigut pisisat ilanngaataasussaapput. Angallat ataaseq amuarnermi ataatsimi 10 % tikillugu saniatigut pisaqarsinnaatitaavoq. Aalisagaqatigiinnik ataatsimik 10 % sinnerlugu saniatigut pisaqarnermi Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit Nalunaarut malillugu allamut nuuttoqassaaq.
- 5.6** Illuatungeriit isumaqatigiissutigaa norskit kalaallillu oqartussaap 2025-p affaani siullermi ERS pillugu suleqatigiinneq ataatsimiissutigissallugu NEAFC-mi akuerisat naapertorlugit.
- 5.7** Peqatigiit sumiissutsit pillugit nalunaaruteqartarnerit nalunaaquttap akunnikkaartarnissaat isumaqatigiissutigaa.
- 5.8** Kalaallit Nunaannit ilisimatitsissutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup aqqa allanngortinneqarsimasooq Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfimmut, tassungalu atatillugu nutaamik e-mailtaarsimallutik. E-mail adressi GFLK@nanog.gl 2025-p ingerlanerani atorunnaarsinneqassaaq.

Kalaallit Nunaata innersuussutigaa norskit angallataat Kalaallit Nunaata imartaani kalaallinit pisassiissutinik aalisartillutik pappilianik allattaaveqartassasut. Angallatit aalisareeraangamik pisanut allattuiffitik Kalaallit Nunaanni oqartussanut uunga nassiuttassavaat:

Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfik
Postboks 501

3900 Nuuk
imaluunniit GFJK@nanoq.gl

- 5.9** Peqatigiit akornanni aalisarnermi paasissutissanik avitseqatigiittarnissamut isumaqatigiittoqarnissaata tungaanut maannamut periuserineqartoq ingerlaannassaaq. Nalunaarutit Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfimmut mailikkut , KANUAPNA@nanoq.gl,-mut faxikkut +299 34 63 60-mut aamma Arktisk Kommandomut (AKO) fko-ktp-a-fio@fiin.dkmur nassiunneqassapput. Ullormut KANUAPNA-mut nalunaaruteqartoqartassaaq.
- 5.10** Illuatungeriit pisat pillugit paasissutissanik kisitsisinillu pitsaanerusumik paarlaaqatigiittarniarlutik isumaqatigiipput.

Illuatungeriit aallartitaat ataatsimiinnissamullu oqaluuserisassat, kiisalu saarullinniarnissamut piumasaqaatit ilanngussani 1, 2 aamma 3-mi takutinneqarput.

København, ull. 27. november 2024

Norskit aallartitaat sinnerlugit

Kalaallit aallartitaat sinnerlugit

Kristoffer Krohg Bjørklund

Katrine Kærgaard

ULLORMUT OQALUUSERISASSAT

**2024-mut Aalisarnej pillugu isumaqatigiissummut tapiliusseq pillugu Norgep Kalaallit Nunaatalu
akornanni illugiilluni isumaqatigiinniarnernut oqaluuserisassat
2025-mut isumaqatigiissummut ilassut**

*Københavnnimi Norgep aallartitaqarfia
Dampfærgevej 10, 2100 København
27.–28. november 2024*

1. Tikilluaqqusilluni ataatsimiinnermik ammaaneq allarniutaasumillu oqaatigisassat
2. Oqaluuserisassat akuersissutigineqarnerat
3. 2024-mi aalisarnerit pisallu pillugit kisitsisit tulleriiaarneqarnerat
4. 2025-mut ilisimatuussutsikkut siunnersuutit tulleriiaarneqarnerat
5. Ilisimatuussutsikkut suleqatigiinneq
6. Nakkutilliinikkut suleqatigiinneq
7. 2025-mut pisassiissutiniq paarlaasseqatigiinneq
8. Aalisarnermut maleruagassat nutaat pilersinneqarsinnaasut pillugit paasissutissat
9. Tamalaat
10. Ataatsimiinnerup naammassinera

Kitaani qalerallinniarnermut piumasaqaatit

Aalisarnermi misiligutininik tiguisarnissaq piumasaqataavoq. Sapaatip akunneranut marloriarluni qalerallit ikinnerpaamik 150-it uuttorneqartassapput. Paasissutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Grønland, Uunga Rasmus Nygaard imaluunniit qarasaasiatigut uunga Fisk-tap@natur.gl.

Periarfissap aappaatut Norgep paasissutissat norskit misiligutininik katersinissamut periusaanneersut, takissutsinik uuttuinerallit, Kitaani qalerallit ataasiakkat uumassusilerinikkut paasissutissani utoqqaassutsit/otolithfoto ilanngunnerisigut kattullugit siuliani taaneqartumut nassiussinnaavai.

Tunumi Dohrn Bankemilu suluppaagarniarnissamut piumasaqaatit

Artinut taakkununga aalisarnerit (*S. norvegicus* aamma *S. mentella*) itissutsini assigiinngitsuniinneri pillugit immikkoortinneqarput, tabel 1-imi allaaserineratut. Aalisartut suluppaagartatik suuneri pillugit paasissutissiisassapput itinerata killingani suluppaakkat pisat suluppaakkanik angisuunik taagorneqassallutik kiisalu itinermit pisat suluppaakkanik itisoormiunik taaneqartassallutik.

Tabel 1: Suluppaakkap angisuup suluppaakkallu itisoormiup immikkoortinnerannut itissutsit killinginut takussutissiaq Suluppaakkat pillugit aqutsinissamut pilersaarut malillugu.

Aqutsiveqarfik	Suluppaagaq angisooq (<i>S. norvegicus</i>)	Suluppaagaq itisoormioq (<i>S. mentella</i>)
Tunu	< 400 m	> 400 m
Dohrn Banke	< 500 m	> 500 m

Aalisarnermi misiligutininik tiguisarnissaq piumasaqataavoq. Suluppaakkat iluitsut misiligutissatut tigusat 20-t sapaatip akunneranut qeritinneqartassapput. Annertunerpaamik Aallarnermi ataatsimi aalisakkat iluitsut 60-it. Misiligutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Kalaallit Nunaat.

Suluppaagarniarneq aqutsiveqarfinni Tunumi aamma Dohrn Bankemi pissapput, tabel 2-milu nassuiarneqarsimallutik. Tunumi tamarmi aalisartoqarsinnaavoq, taamaattorli nalunaaruteqarnermi eqqumaffigineqassaaq aqutsiveqarfinni taakkunani marlunni itissutsit assigiinngitsut marluk pineqarmata.

Tabel 2: Tunumi Dohrn Bankemilu aqutsiveqarfiit takussutissartaat suluppaagarniarnermut aqutsinissamut pilersaarut malillugu.

Aqutsiveqarfik	Immikkoortumut nassuiaat
Tunu	Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffia 44°W-p kangiani nunami sumiiffik aamma titarnerup avannaani

	ukunani sumiiffiit: 59°15'N 44°00'V, 59°30'N 42°45'V, 60°00'N 42°00'V, 62°00'N 40°30'V, 62°00'N 40°00'V, 62°40'N 40°15'V, 63°09'N 39°40'V, 63°30'N 37°15'V, 64°20'N 35°00'V, 65°15'N 32°30'V, 65°15'N 29°50'V
Dohrn Banke	Nunarsuarmi imartaq pineqartoq, imartap oqartussaaffigisap avataani (allorniusat kimmukartut) kippasissutsip 27°-p kitaani (tunngaviusumik killeqarfimmit 3 sømil-it) aalisarsinnaanermut killeqarfiup tungaanut (Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut oqartussaaffiata killeqarfia) avannarpasissutsimut 63°45'-imut kujammut killeqarfilik (allorniusat avannamukartut) aamma kippasissutsip 35°15'-ip kitaata (allorniusat kimmukartut) tungaanut.

Kalaallit Tunup kujtaani aammalu Dohrn Bankemi saarullinniarmi piumasaqaatit

Aalisarnermi misiligutininik tiguisarnissaq piumasaqataavoq. Sapaatip akunneranut marloriarluni qalerallit ikinnerpaamik 150-it uuttorneqartassapput tassungalu atatillugu, siunnai 20-it tiguneqassapput, takissusaat, oqimaassusai suaassusaalu ilanngullugit. Paasissutissat Pinngortitaleriffimmut nassiunneqassapput, Postboks 570, 3900 Nuuk, Grønland, Uunga Anja Retzel, imaluunniit qarasaasiatigut uunga Fisk-tap@natur.gl.

Aqutsiveqarfinni Tunup kujataani aalisartoqaqqusaavoq. Piffissami suffiffiusussami 1. marsimit 31. maajimut Kleine Bankep eqqaani aalisarnek matoqqassaaq.

Takussutissiaq: Aqutsiveqarfiit tak. Tunumi saarullinnik aqutsinissamut pilersaarut

